

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA**OBMOČNO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2019/2020
8. in 9. razred OŠ****Igor Karlovšek: Preživetje**

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

ŠIFRA TEKMOVALCA: _____**Ime in priimek prvega ocenjevalca:** _____**Ime in priimek drugega ocenjevalca:** _____**DOSEŽENE TOČKE:** A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriterij	1. ocenjevalec	2. ocenjevalec	Končno število točk
A Razumevanje – do 20 t			
Simonova zgodba – povzetek – do 5 t			
Poimenovanje vrst pripovedi in povezava z zgodbo ter vključitev ustreznih odlomkov (vsaj 3: problemski, pustolovski, kriminalni ...) – do 9 t			
Za vsak žanr vsaj 1 jezikovna/slogovna značilnost (iz odlomkov) – do 3 t			
Razlike med vrstami pripovedi – jezikovne/slogovne – do 3 t			
SKUPAJ A			

B Uporaba književnega znanja – do 10 t			
Podatki o pisatelju in njegovih delih – do 4 t			
Podatki o knjigi Preživetje – do 3 t			
Ustrezna raba literarnovednih pojmov – do 3 t			
SKUPAJ B			

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t			
Upoštevanje naslova spisa (rdeča nit) – do 2 t			
Prepričljivost vrste pripovedi (opredelitev) – do 2 t			
Simon kot vzor ali ne (opredelitev) – do 4t			
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 2 t			
SKUPAJ C			

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t			
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t			
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t			
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t			
SKUPAJ Č			

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik območne komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

Igor Karlovšek: Preživetje
8. in 9. razred OŠ

A RAZUMEVANJE – do 20 točk

Opomba: Vse naloge, ki niso zgolj reprodukcija obnov, odgovorov na posamezna vprašanja, ampak se odgovori zrealijo v kompleksnem razmišljanju tekmovalca – analiziranje, sintetiziranje, vrednotenje posameznih prvin, si zaslužijo najvišje število točk. Če le-tega ni, učenec v razdelku Razumevanje ne more prejeti več kot polovico točk.

A RAZUMEVANJE – do 20 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **povzame Simonovo zgodbo – do 5 točk**
Piše o Simonovi nesreči, njegovem sprejetju izziva, dogodkih v gozdu ter srečanju z ugrabljeno deklico Janjo. Pri tem navede glavne in stranske književne osebe – izpostavi očeta, mamo, Petro, ugrabitelje; se dotakne še drugih (smučarskega trenerja, policijskega inšpektorja, dekličinih staršev, gozdarja/lovca ...).
Opomba: povzetek zgodbe se lahko razbere ob analiziranju ostalih prvin in ne sme prevladovati v razlagalnem spisu, mora se prepletati s tekmovalčevim vrednotenjem Simonovega početja (glej opombo zgoraj).
- **poimenuje vrste pripovedi in poveže z zgodbo ter vključi ustrezne odlomke – do 9 točk**

Za vse točke ovrednoti/tudi komentira izsek iz intervjuja – dokaže Karlovškovo izjavo s primeri v romanu.

Navede vsaj tri vrste pripovedi (za vsako po 3 točke), jih definira (literarnovedno znanje) ter poveže:

- problemski (Simonovo iskanje samopotrditve – pogovori s staršema/iskanje izziva, po nesreči tudi na novo oblikovanje njegove identitete/tkanje socialne mreže v šoli/s sošolci/nasprotnim spolom);
- pustolovski (njegove “dogodivščine” v kočevskem (pra)gozdu/opisovanje preživetja (voda, ogenj, prehrana, bivališče, orodje, posoda ...) – vmes njegovi monologi/razmišljanja o pomembnih stvareh/ciljih v življenju – ne zgolj osebni, tudi družbeni vidik – npr. ekologija (povezava s prvim delom romana – spomin na dom/Petro, ko mu je najhuje);
- kriminalni roman (Simon se znajde sredi iskanja ugrabljene Janje, ki mu prekriža pot, pa tudi izpolnjevanje njegovega izziva – cilje si mora postaviti na novo)
- ...

Ob pisanju o posameznih vrstah pripovedi tekmovalec izhaja iz danih odlomkov in jih ustrezno vključi v svoj razlagalni spis, če ne upošteva odlomkov, lahko dobi le polovico točk..

- za vsak žanr navede vsaj 1 jezikovno/slogovno značilnost (iz odlomkov) – do 3 točke
- navede razlike med vrstami pripovedi – jezikovne/slogovne – do 3 točke

Vrsta pripovedi vpliva tudi na način pisanja v posameznih delih romana: Tekmovalec npr. izpostavi slogovne postopke/načine pisanja, ki prevladujejo v posameznih delih romana – od pripovedovanja/dialoga (pogovorov s kratkimi povedmi – zaradi napetosti hitrejšega toka dogajanja – v prvem in zadnjem delu romana) do njegovih monologov (razmišljanj/samospraševanj/analiziranja svojega ravnanja in načrtovanja dneva) ter zelo natančnih beleženj dejavnosti v gozdu v osrednjem delu romana (zaradi objektivnosti, resničnosti so blizu strokovnim besedilom – priročnikom za preživetje).

Karlovškov jezik je navidezno preprost/jasen (sam pravi, da piše tako, da bi ga brali) – v ospredje postavlja zgodbo in se pri tem izogiba visokim, filozofskim, literarnim, nerazumljivim prvinam, tudi prenesenim pomenom (metaforam); kljub temu tudi v njegovem romanu zasledimo prvine, ki besedilo poživijo, npr. kako globoko misel, preoblikovani frazem (to je mejilo na znanstveno fantastiko/vzeti na kredit), pogovorni način izražanja (hej, ata ...), stopnjevanje napetosti, dramatičnost (npr. opis ravnanja psov v predzadnjem odlomku), slogovno/metaforično izražanje za vzbujanje čustev pri bralcu, npr. solze, ki si utirajo potočke po sajastem obrazu v zadnjem odlomku).

Tekmovalec/tekmovalka lahko vključi tudi druge prvine iz celotnega besedila, razloži jezik ob svojih primerih/citatih iz knjige.

B UPORABA KNJIŽEVNEGA ZNANJA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- navede podatke o avtorju – do 4 točke

Navede obdobje, dela – vsaj tri, pomen, kritike/nagrade, biografske podatke; podatki o avtorju morajo biti smiselno vpleteni v spis.

Igor Karlovšek je pisatelj, scenarist, odvetnik. Snov v njegovih romanih je najpogosteje družbeno aktualna, črpa jo iz vsakdanjega življenja. Kot odvetnik se vsak dan ukvarja z različnimi družbenimi problemi, z ljudmi, ki hodijo po robu, raznovrstnim kriminalom, zato pravimo, da je motiv za njegove romane največkrat racionalne narave. Dela: Matej, Teci, Mojca, Gimnazijec ... Prejel je večernico za roman Gimnazijec.

- navede podatke o knjigi – do 3 točke

Mladinski (problemski/pustolovski/kriminalni ...) roman, prikaže najstnika, ki izstopa, ki se zna postaviti zase, ima visoko razvite moralne vrednote ... Navede leto izida (2018), nominacija za večernico, črpa iz virov, mnenj o knjigi, kritik. Navede druge zanimivosti, npr. avtobiografski elementi v knjigi.

- ustrezno in natančno uporablja literarnovedne pojme – do 3 točke

Mladinski/problemski/kriminalni/pustolovski roman, sodobna književnost, književna oseba, pripovedovalec, tema, sporočilo, književni prostor in čas, jezik, besedišče,

pesniška sredstva, humor, živost pripovedovanja/prepletanje različnih žanrov, glavne, stranske književne osebe ...

C PREPRIČLJIVOST OSEBNEGA ODZIVA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **upošteva naslov spisa – do 2 točki**

Skozi celotno nalogo je razvidno, da je tekmovalec izhajal iz Simonovega izziva, želje po samopotrjevanju, dokazovanju sebi (še le nato očetu), premagovanju težav ...

- **se opredeli, kateri del romana je zanj(o) kot bralca najbolj prepričljiv – do 2 točki**

Oprelitev mora biti argumentirana s primeri iz knjige, v povezavi z jezikom, slogom, zgodbo, žanrom, vrednotami ...)

- **piše o tem, ali mu/ji je Simon vzor ali ne in zakaj – do 4 točke**

Primerja svoje življenje s Simonovim, navede podobnosti in razlike, vrednoti svoje in Simonovo ravnanje, opazi podrobnosti.

- **piše ustvarjalno – do 2 točki**

Svojo izvirnost in ustvarjalnost pokaže z nepričakovanim, domiselnim, zanimivim in s prepričljivim pristopom, ki se razlikuje od večine ostalih spisov.

Č ZGRADBA BESEDILA IN JEZIKOVNA PRAVILNOST – do 10 točk

- **Ustrezna zgradba – do 3 točke**

3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo, ustrezno navajanje virov;

2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno, pomanjkljivo navajanje, ni virov;

1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo, virov ni/so neustrezni.

- **Jezikovna pravilnost – do 4 točke**

4 t – za jezikovno brežhibno nalogo z le nekaj drobnimi napakami;

3 t – za jezikovno dobro nalogo z le nekatere vrste napakami, ki se v glavnem ne ponavljajo;

2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo;

1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo.

- **Slogovna ustreznost – do 3 točke**

3 t – za slogovno brežhibno nalogo (poimenovalna, upovedovalna/slovnično-skladenjska ustreznost, koherentnost besedila – »rdeča nit«) z le nekaj drobnimi napakami;

2 t – za slogovno dobro nalogo z le nekatere vrste napakami, ki se ne ponavljajo;

1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo.

Članicam in članom območnih komisij želimo veliko zadovoljstva pri vrednotenju razlagalnih spisov.